

Motion till riksdagen

1985/86:Ub823

Ove Karlsson m. fl. (s)

Glesbygdsanpassad utbildning

Begreppet glesbygd är svårt att definiera i utbildningssammanhang. Det finns olika sätt att utveckla glesbygd dels genom att utveckla vad som redan finns av utbildningar, dels genom att försöka åstadkomma utbildning för nya verksamheter som kommer glesbygden till del.

Flera länsstyrelser poängterar att det finns två centrala frågeställningar för glesbygden. Hur skall företagen kunna leva vidare och utvecklas och hur skall individerna få sysselsättning? Följaktligen måste en glesbygdsutbildning rikta sig till såväl företag som till enskilda individer. För de enskilda personerna blir s. k. kombinationssysselsättningar allt vanligare. För att tillgodose ett ökat behov av kunnskap inom olika verksamhetsfält måste samarbetet mellan olika utbildningsanordnare utvecklas, likaså samarbetet med utvecklingsfonderna. Folkhögskolor, som ofta finns i glesbygdsområden, kan speciellt väl tillgodose nämnda specifika behov. Om man inte kan åstadkomma en samordning mellan intressenter och anordnare försvinner sannolikt möjligheterna att över huvud taget få till stånd den behövliga utbildningen.

Glesbygdsutbildningar har oftast små målgrupper och även om undervisningstimmar finns att tillgå för en viss utbildning finns i dag liten täckning av övriga omkostnader som utbildningar i smala sektorer ger upphov till.

Skolöverstyrelsen har i en rapport markerat att resurser måste tillskjutas från samtliga intressenter, då utbildningen är ett instrument av regionalekonomisk betydelse. En naturlig koppling skulle kunna ske till glesbygdsstödet.

Industriminister Thage G. Peterson poängterade i ett uttalande inför utredningen om regional utjämning att glesbygdspolitiken får ökad betydelse i morgondagens regionalpolitik. Och vidare enligt ministern: Regionalpolitiken skall samordna insatser inom industrienergi, kommunikations- och utbildningspolitiken. Följaktligen bör glesbygdsutbildningar ha en given och speciell bearbetning och en självklar plats i länens regionala utbildningsplanering.

Lokala och regionala specialkurser måste bli effektiva inslag i dessa fall, där t. ex. utbildning av hantverkare i glesbygd kan vara ett stort behov. Fem svenska län har skaffat sig goda erfarenheter som måste vidareutvecklas. Allra väsentligast är att resurser beträffande lokaler, lärartimmar, utrustning, flexibilitet etc. bäst tas till vara där de gör största nyttan. Utbildning i glesbygd och för glesbygd måste organiseras och bedrivas enligt de speciella förutsättningar som råder i glesbygden.

Sedan några år tillbaka bearbetar skolöverstyrelsen s. k. glesbygdsanpas-

sad utbildning genom en tillfälligt inkallad expert. En ledningsgrupp för projektet har diskuterat en försöksverksamhet i syfte att på kommunal nivå bättre samordna utbildningsinsatserna av olika anordnare, nämligen gymnasieskolan, kommunal vuxenutbildning, arbetsmarknadsmyndighet, folkhögskola och studieförbunden. Avsikten är att samverka för att nå ett effektivare utnyttjande av de befintliga resurserna. I detta ligger också en styrning mot utbildning som är angelägen för utvecklingen i glesbygdskommunerna.

Medel för en sådan försöksverksamhet finns inte för närvarande i SÖ:s budget. Glesbygdsdelegationen har inte den uppgiften att av sitt anslag bekosta en dylik försöksverksamhet. Regeringen måste i särskild annan ordning medverka till satsning på glesbygdsutbildningar.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som
anförts om behovet av glesbygdsutbildningar.

Stockholm den 27 januari 1986

<i>Ove Karlsson (s)</i>	
<i>Arne Nygren (s)</i>	<i>Marianne Stålberg (s)</i>
<i>Åsa Strömbäck-Norrman (s)</i>	<i>Magnus Persson (s)</i>
<i>Martin Segerstedt (s)</i>	<i>Sven Lundberg (s)</i>
<i>Olle Westberg (s)</i>	